

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V PROSEČI U SKUTČE

ŠKOLNÍ ČASOPIS
PRO VŠECHNY

ŠOTEK

LISTOPAD 2014

Uvnitř najdete :

Pasování na rytíře

Zojčin byt

Pracovní dílny

Informace z jídelny

Stolní tenis - krajské kolo

Nenechte si ujít

Nepřehlédněte!

Používám mozek

Autosalon

Soutěž technických dovedností

Cestování ve Španělsku

Technické muzeum Praha

Sportujeme

PASOVÁNÍ NA „ RYTÍŘE“

Tato každoroční krásná slavnost se letos konala v prostorách městského úřadu dne 11. listopadu. Za nebývalé účasti rodičů i prarodičů nejprve zazpíval pěvecký sbor Žluťásci. Poté pronesl projev pan starosta. Nejvíce se ale děti těšily na rytíře Toulovce. I ten se dostavil. Pak už nastalo pasování. S gratulací a drobnými dárky přispěli - pan starosta Jan Macháček, paní knihovnice Eva Rejentová a pan ředitel ZŠ Josef Roušar. Slavnost zakončily sólistky sboru Prosečánek Adéla Stodolová a Adéla Jetmatová. Všem se pasování moc líbilo.

článek: Dagmar Smělá

foto: Lenka Kvapilová

POUŽÍVÁM MOZEK

Ve čtvrtek 6.11. k nám do školy přijel pan Zezula, který měl pro nás připravený program „Používám mozek“.

V 10 hodin jsme se odebrali do tělocvičny, kde už bylo všechno nachystáno. Pan Zezula nám ukázal, jak a kde se nejlépe učit, a že učení se do hlavy nedostane jen tak samo. Řekl nám, že se lépe něco naučíme, když je čerstvý vzduch a naopak když ležíme, tak se toho moc nenaučíme. Po celou dobu programu probíhaly různé soutěže a úkoly, např. zapamatovat si větu, kterou nám nadiktoval, nebo skupinově třídit věci podle barev. Za odměnu jsme dostávali placky s nápisem „Používám mozek“, i když právě o tom někteří silně pochybovali. Přednáška byla udělaná zajímavě a zábavně.

Aneta Pospíšilová

JEZDÍME DO DIVADLA

V úterý 11. listopadu jsme navštívili Východočeské divadlo v Pardubicích. Původně jsme měli zhlédnout hru Králova řeč, ovšem z důvodu nemoci byla do programu zařazena hra Zojčin byt. I ta se nám líbila a vy si o ní můžete přečíst. Navíc toto představení bylo uvedeno vskutku slavnostně - dostavil se totiž 100. tisící divák. Bohužel to nebyl nikdo z nás, ale o pár řad dál. Zjevně překvapeného žáka Základní školy ve Včelákové pozval ředitel VČD Petr Dohnal na jeviště, kde mu poblahopřál a předal dárkový balíček s poukázkami na roční předplatné pro dvě osoby, knihami o historii pardubického divadla, CD muzikálů z repertoáru VČD a náramkovými hodinkami.

Z O J Č I N B Y T
Zoja Denisovna měla skoro všechno, po změně režimu nemá skoro nic. Jen přání – opustit zemi, která přestala být domovem... zemi, v níž byl ušlechtilý bonton vystřídán legalizovaným nemravem... A ještě něco má: Navzdory bytové krizi si v Moskvě díky svému šarmu, důvtipu a vlivným přátelům obhájila vlastní byt. Ten jí – a nejen jí – může pomoci vycestovat za hranice. Jak? Zoja má plán a zdatně ho uskuteční. Jeho slabina se však projeví tam, kde by ji nejméně čekala...

Michail Bulgakov (1891-1940), autor – mimo jiné – Mistra a Markétky, Bílé gardy, Psiho srdce nebo Divadelního románu, byl vynikající ruský prozaik i dramatik, balancující po revoluci neustále na tenkém ledě zákonů nového sovětského režimu. Jeho vesměs satirické dílo bylo v zemi na indexu, vycestovat nesměl, Stalinem byl trpěn, leč ostře sledován. Zojčin byt byl v SSSR uveden a krátce nato censurou zakázán. U nás se kupodivu, pravděpodobně díky ruskému jménu autora, hrál za totality v několika divadlech. V Pardubicích měl premiéru šest dní před začátkem s a m e t o v é r e v o l u c e 1 9 8 9 .
Ve Východočeském divadle je tedy inscenován podruhé, za nového režimu. A jako by byl stále, nebo znovu aktuální...
Martin Štorek

AUTOSALON – VYSOKÉ MÝTO

Dne 14.11. jsme my, žáci 9. třídy, jeli na Autosalon do Vysokého Mýta. Cesta proběhla v pořádku. Po usednutí ve třídě nás po přivítání čekala krátká prezentace školy a po ní další o firmě Iveco Czech Republic ve Vysokém Mýtě. V další učebně jsme se dozvěděli o firmě Junker, která má sídlo v Holicích, zároveň nás paní pozvala na exkurzi. Poté jsme konečně přešli do dílen, kde nás tentokrát přivítala krásná auta a patřičná atmosféra. Rozešli jsme se a prohlídli si auta i nějaké další „atrakce“. Mezi ně patřila i simulace autonehody, jinak řečeno auto, které se otáčelo o 360°. Samozřejmě jsme si to chtěli všichni vyzkoušet, ale našli se i ti, kteří měli strach. Do auta jsem si sedla i já spolu s Radkou Vondrovou, Pepou Holcem a Karlem Herynkem. Povinně jsme se připoutali a už jen čekali, co se bude dít. Poprvé, co se auto otočilo, jsem strachy polkla i žvýkačku. Poté jsem nemohla dělat nic jiného, než křičet a čekat na to, až bude konec. Pocit to nebyl zrovna nejhezčí, i když v realitě by to bylo o moc horší. Na autosalonu byla přítomna paní ing. Jana Pernicová, která je náměstkyní hejtmana našeho kraje. Po skončení prohlídky jsme vyplnili všichni pro pana učitele Mikuleckého dotazník, který jsme doprovodu v autobusu odevzdali. Jako celá třída jsme se dohodli na tom, že byla moc krátká doba na to vše stihnout projít.

Jinak se nám tento výlet líbil a byli jsme spokojeni.
Šilhánková Anežka

A

U

T

O

S

A

L

O

N

SOUTĚŽ TECHNICKÝCH DOVEDNOSTÍ

Soutěž probíhala dne 6. 11. 2014 na ISŠT Vysoké Mýto. Za naši školu se soutěže zúčastnilo sedm žáků osmé třídy ve dvou pracovních týmech s jedním náhradníkem. Tým A tvořili: Ivan Chalupník, Martin Štorek, a Jan Vítek. Tým B tvořili: Jakub Vanžura, Lukáš Hledík a Michal Barták. Náhradníkem, který pracoval mimo soutěž, byl Jan Chadima. V osm hodin nás přivítal vedoucí soutěže pan Dušek a seznámil nás s pravidly soutěže. Žáci dostali přidělená soutěžní čísla. Potom jsme odešli do suterénu, kde se chlapci v šatně převlékli. Společně jsme odešli do dílen. Tady si

chlapci našli svoje pracovní místo, seznámili se s přiděleným pracovním náradím a my, učitelé, jsme m u s e l i o d e j í t . Učitelů se ujal jeden z mistrů odborné výchovy a provedl nás celým učilištěm. Zatím chlapci dostali technický výkres a začali na svém výrobku pracovat. Vymezený čas na práci

trval čtyři hodiny. Ve dvanáct hodin jsme odešli na oběd a po něm jsme dostali písemné vyhodnocení soutěže. Z 52 soutěžících se v jednotlivcích nejlépe umístil na devátém místě Jakub Vanžura, na dvanáctém místě Lukáš

Hledík, na šestnáctém a sedmnáctém místě Michal Barták a Ivan Chalupník a na dvacátém místě Jan Vítek. V soutěži družstev, kterých bylo sedmnáct, se náš tým B (Vanžura, Hledík, Barták), umístil na třetím místě. Tým A (Chalupník, Štorek, Vítek) se umístil na osmém místě. Jan Chadima, který pracoval mimo soutěž, by se při soutěžním hodnocení umístil na sedmnáctém místě. Soutěž byla pro chlapce i pro mne velkou zkušeností. Všichni se už těšíme na příští ročník.

Václav Mikulecký

Pracovní dílny 2 - ISŠT Vysoké Mýto

V e čtvrtek 20. listopadu se žáci osmé třídy zúčastnili pracovních dílen ve Vysokém Mýtě.

Toto setkání žáků na pracovních dílnách bylo věnováno práci v lakovně a práci v a u t o d í l n ě .

Převážně dívčí skupina si oblékla slušivé ochranné kombinézy a jejich prvním úkolem v lakovně bylo očistit od rzi svůj výrobek z minulých dílen. Tehdy děvčata vyráběla stojánek na tužky a dnes mu dala nádherný černý nástřík, který ozdobila zlatým práškem. Po svačině "lakýrníci" pracovali se šablonami a na bílé plechové tabulky je stříkali černou a červenou barvou. Někteří si vyrobili šablony s vlastním motivem. Třeba s motivem žirafy nebo ovečky. Pan mistr všechny členy této skupiny velmi chválil za jejich šikovnost a f a n t a z i i a p e č l i v o s t .

o c e n i l j e j i c h

Druhá skupina, výhradně chlapecká, pracovala v autodílně. Nejdříve se chlapci seznámili s trenážerem diagnostiky naftového motoru. Pan mistr jim ukázal modelování různých poruch motoru a jejich odstraňování. Potom měli chlapci za úkol v malé skupině zapojit zásuvku pro přívěsný vozík. Přestože dostali jednoduché schéma zapojení, tak sedmižilový kabel některé z nich potrápil. Vyzkoušeli si i demontáž a montáž rozvodového řemenu naftového motoru. Student třetího ročníku jim ochotně na řadu otázek odpovídal. V závěru si někteří z nich ověřili svoji šikovnost při demontáži a

montáži pneumatik na disky osobního vozu.

Václav Mikulecký

C

E

S

T

O

M

Á

N

I

E

CESTOMÁNIE

V září měl Honza Uličný tolik štěstí, že mohl odjet s rodinou na dovolenou do Španělska. Tato dovolená se mu moc líbila („ještě aby ne, místo školy!“ - poznámka redakce) a napsal nám o Španělsku pěkný článek.

ŠPANĚLSKO

Španělsko je stát ležící na Pyrenejském poloostrově. Na západě hraničí s Portugalskem, na severovýchodě s Andorrou a Francií, na jihu s Gibraltarem, španělské severoafrické državy Ceuta a Melilla mají pozemní hranici s Marokem. Ke Španělskému království patří i Kanárské ostrovy v Atlantském oceánu a Baleáry ve Středozemním moři. Součástí Španělska je i katalánské město Llivia, které je zcela obklopeno územím Francie. Od roku 1978 je v celé zemi ústřední jazyk španělština .

Od 1. ledna 2002 zavedla země euro, které nahradilo předchozí španělskou pesetu. Jejich král se jmenuje Filip VI., vládne od 19. června 2014.

Costa Brava, nebo-li („*Divoké pobřeží*“) je pobřeží v Katalánsku. Jedná se o nejsevernější část španělského středomořského pobřeží, která končí až na hranicích s Francií. Toto pobřeží je 220 km dlouhé, střídají se zde písčité pláže s příkrými útesy. Jedná se o turisty nejvíce navštěvovanou oblast Španělska. Nejznámějšími městy pobřeží Costa Brava jsou

Lloret de Mar, Blanes a Tossa de Mar. My jsme letos navštívili letovisko

Lloret de Mar a podnikli výlet do hlavního města Katalánska - Barcelony, kde žije téměř 1 800 000 obyvatel. Je to druhé největší město Španělska po Madridu. Barcelona je velmi kulturně bohatá a dají se tu navštívit zajímavá místa. První zastávkou byl stadion FC Barcelona, který se též nazývá Camp Nou, kde jsme si mohli prohlédnout zázemí klubu. FC Barcelona má úhlavního konkurenta Real Madrid.

Další zastávka byla před nejobdivovanější španělskou památkou La Sagrada Família. Tento chrám je hlavní stavbou slavného architekta Antonia Gaudího. Stavba začala v roce 1882 a trvá dodnes. V Barcelonském přístavu se nachází obří mořské akvárium s proskleným tunelem, dlouhým 80 m, kde se prohánějí žraloci a nejrůznější mořští tvorové. Nádrží mají ve zdejších akváriu třicet pět a je v nich šest miliónů litrů vody, kde žije 11 tisíc zvířat. Perlou a zároveň zakončením našeho výletu po Barceloně se stala světelná show.

Honza Uličný

NÁVŠTĚVA TECHNICKÉHO MUZEA

Dne 27. listopadu jsme byli v Praze na exkurzi v největším technickém muzeu České republiky. Oficiálně to bylo pořádané ISŠT Vysoké Mýto pro 8. třídu, ale jelikož bychom neobsadili celý autobus, měli možnost jet i někteří žáci z šestého a sedmých ročníků.

Měli jsme vyjet ráno v 6:30 od školy, ale autobus se trochu zpozdil. Po příjezdu autobusu jsme už nedočkavě nastoupili a vydali se zhruba na tříhodinovou cestu. Před Prahou jsme měli přestávku na Benzině, kde jsme si odskočili a koupili si něco na zub.

Konečně jsme dojeli. Vešli jsme do velkého muzea, které se nejdříve nezdálo tak velké, ovšem ukázalo se, že zdání klame. Měli jsme tam dvou a půl hodinový rozchod. Ještě než jsme se rozběhli po expozicích muzea, jsme dostali něco jako pracovní list, ve kterém byly čtyři otázky týkající se toho, co v muzeu zjistíme. Jako první jsme snad všichni zamířili do obrovského sálu s dopravou, kde se nacházely automobily, parní lokomotivy, letadla, kola a další. Vše bylo chronologicky seřazeno. Hodně nás zaujaly i ostatní sály, jako je část Optika, Chemie kolem nás, Astronomie, Čas, Hornictví a podobně, sálů bylo opravdu hodně. Byla tam také možnost občerstvení nebo zakoupení suvenýrů.

Při odchodu jsme odevzdali naše vyplněné pracovní listy, venku jsme se všichni vyfotili a vydali se na zpáteční cestu. Opět jsme se stavili na stejné benzině jako předtím, rozdali si balíčky s jídlem a pokračovali jsme v cestě dál. Domů jsme přijeli asi ve čtyři hodiny odpoledne. Výlet byl velice vydařený, naučný a snad každému z nás se líbil.

Barbora Lněničková

P

R

A

H

A

Školní turnaj ve florbale 2014

V pátek 7.11.2014 byl rozehrán školní turnaj ve florbale. Turnaj má sloužit nejen k poměření sil mezi jednotlivými týmy, ale také k výběru nejlepších hráčů pro reprezentaci školy.

Do turnaje se přihlásilo devět družstev po 4 hráčích – tedy 36 přímých účastníků. Dvě družstva postavili kluci z 1. stupně a ostatní byla složena z kluků a děvčat 2. stupně. Družstva byla rozdělena do dvou skupin (4+5 týmů) a boje začaly. Průběh prvního hracího dne byl i díky ukázněnosti družstev velmi plynulý, bez zdržování. K tomuto přispěli i Vítek Lustyk a Jakub Vanžura, kteří kromě hry odpískali i většinu zápasů. Ve skupině A zvítězilo družstvo ve složení Lucka Drahošová, Katka Brunclíková, Vítek Lustyk a Jakub Vanžura a ve skupině B zvítězilo družstvo, které tvořili Andrej Češka, Vašek Beránek, Filip Romportl a Jaromír Síla. Boje o konečné pořadí byly více než zajímavé. Nakonec se do zápasů o 3. a 4. místo probjovala družstva Andreje Češky a Petra Svobody (Jan Síla, Martin Lacman, Milan Šplíchal). Zápas skončil až po samostatných nájezdech a vyhráli kluci z 1. stupně – 3 : 2. Ve finále favorit – družstvo Vítky Lustyka přehráló tým ve složení Lukáš Hledík, Michal Barták, Jakub Šimon a Martin Štorek skórem 5 : 2.

Celkové pořadí turnaje:

1. Lustyk, Vanžura, Drahošová, Brunclíková (Herynek, Doležalová)
2. Hledík Luk., Barták, Šimon, Štorek M.
3. Češka, Beránek, Romportl, Síla Jaromír
4. Svoboda Petr, Síla Jan, Lacman, Šplíchal Milan
5. Holec, Soukal, Hledík Jak., Navrátil
6. Sejkora Fil., Meszarosz, Sodomka, Košňar
7. Melša, Půta, Famfulík, Dvořák, Svoboda Tobiáš
8. Štorek Fran., Sejkora Mil., Dostál, Kamil, Chadima
9. Brůžek, Uličný, Lustyk Šim., Janecký

Jan Stodola

Krajské kolo ve stolním tenise v Holicích

Dne 5.11.2014 naše škola reprezentovala okres Chrudim v krajském kole stolního tenisu, které se konalo v Holicích. Za děvčata jsme jely my dvě, za kluky Jakub Vanžura, Vítek Lustyk, Miloš Sejkora a Jan Chadima.

Po příjezdu do Holic jsme se převlékli a rozcvičili. Na společném nástupu reprezentantů okresů Pardubického kraje jsme se dozvěděli průběh turnaje. Byli jsme první, kdo se dozvěděl své první soupeře a stoly, kde nastoupíme k prvním zápasům. Hned v prvním zápase jsme si my dvě zahrály s dívkou, která je 6. v republice. To se každému nepodaří. A naše poslední soupeřky měly Lucčinu jmenovkyni, která se tomuto sportu také závodně věnuje.

Kuba znal některé své soupeře také.

Střídali jsme se v rolích rozhodčích a zapisovatelů. Ke konci, kdy už se dohrávalo jen na některých stolech, jsme si mohli hrát mezi sebou.

Po odehraných všech zápasech bylo vyhlášení. Chlapci se umístili na krásném 3. místě, my jsme čtvrté.

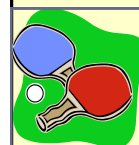
Všichni, kteří jsme reprezentovali naši školu a okres, bychom si přáli více se tomuto sportu na naší škole věnovat, tím více umět. Protože ne každý z žáků chodí trénovat jako Kuba.

Doprovody jiných mužstev nás sledovaly a o tomto s paní Stodolovou hovořily.

Snad se někdy zástupcům naší školy podaří se takové akce zúčastnit, proto dalším chlapcům a děvčatům přejeme hodně úspěchů do dalších let.

Článek: Lucie Drahošová,
Veronika Lettlová

Foto: Blanka Stodolová

INFORMACE Z JÍDELNY

Obrátila se na nás paní vedoucí školní jídelny, abychom uveřejnili následující informace, se kterými je potřeba strážníky seznámit. Také nám poskytla recepty na jídla, která nám v jídelně obzvláště chutnají - ty uveřejníme hned v příštím čísle.

redakce

Školní stravování

Školní stravování je služba organizovaná a dotovaná státem, proto stát určuje, jak by mělo vypadat složení školních obědů. Řídí se vyhláškou č. 107/2005 Sb. o školním stravování. Vyhláška stanovuje dva základní požadavky. Finanční limit na nákup potravin a průměrnou měsíční spotřebu určitých druhů potravin na jeden oběd tzv. spotřební koš. Plnění norem se vyhodnocuje pouze pro školní stravování, tedy ne pro učitele nebo jiné dospělé strážníky. Spotřební koš sleduje 10 potravin.

Brambory, maso, mléko, mléčné výrobky, ryby – dolní hranice 75% normy, horní hranice 125% normy.

Ovoce, zelenina, luštěniny – dolní hranice 75%, horní hranice není stanovena.

Cukry, tuky – dolní hranice není stanovena, horní hranice 100%.

Splnění spotřebního koše nestačí k tomu, aby byly naplněny zásady zdravé výživy, současně je nutno hodnotit i pestrost stravy, která určuje, jak často v měsíci vařit některá jídla.

Rybí maso by se v jídelničce mělo objevit alespoň 2x. Sladké jídlo a houskové knedlíky se mohou uvařit 2x do měsíce. Je doporučeno omezit nebo úplně vyřadit používání uzenin v polévkách a hlavních jídlech, preferovat luštěniny, zeleninové polévky s obilninovými zavárkami (pohanka, jáhly), k bezmasému pokrmu nedávat masovou polévku, apod.

Veškeré dotazy, které se týkají školního stravování, ráda zodpoví vedoucí ŠJ Jana Ondráčková a kolektiv kuchařek na tel. čísle 469 321 115 nebo emailem ondrackova.j@zsprosec.cz

Alergeny ve školních jídelnách

Povinnost poskytování informací o potravinách spotřebitelům vyplývá z Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, které nabývá účinnosti dne 13. prosince 2014. Dále je zde platná vyhláška č. 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, ve znění pozdějších předpisů – dle § 8, odst. 10.

Školní jídelna má od 13. 12. 2014 povinnost informovat strážníka o tom, zda se v nabízené potravine nebo pokrmu vyskytují látky nebo produkty vyvolávající alergie nebo nesnášenlivost, jejichž seznam je uveden v Nařízení EU č.

1169/2011 - jedná se o 14 vybraných alergenů. Každý strážník si musí tyto látky nebo produkty hlídat sám. Jídelna má pouze funkci informační stejně tak jako každý jiný výrobce potravin a pokrmů. Jídelna může poskytnout informace písemně, elektronicky nebo ústně.

Přítomnost alergenu v pokrmu a nápoji na jídelním lístku bude označena číslem. Čísla alergenů budou umístěna vedle jídelního lístku.

Bude se jednat pouze o zajištění informovanosti strávníků, nikoli o povinnost zajistit dietní stravování odpovídající individuálním dietním požadavkům.

Každý strážník musí mít možnost se dozvědět, zda se v potravíně či v pokrmu nacházejí alergeny, před vydáním pokrmu, tj. při objednávání.

Jana Ondráčková, vedoucí školní jídelny

SEZNAM ALERGENŮ

publikovaný ve směrnici 2000/89 ES od 13.12.2014 směrnici 1169/2011 EU

- 1 OBILOVINY OBSAHUJÍCÍ LEPEK**
pšenice, žito, ječmen, oves, špalda, kamut nebo jejich hybridní odrůdy a výrobky z nich
- 2 KORÝŠI**
a výrobky z nich
- 3 VEJCE**
a výrobky z nich
- 4 RYBY**
a výrobky z nich
- 5 PODZEMNICE OLEJNÁ (ARAŠÍDY)**
a výrobky z nich
- 6 SÓJOVÉ BOBY (SÓJA)**
a výrobky z nich
- 7 MLÉKO**
a výrobky z něj
- 8 SKOŘÁPKOVÉ PLODY**
mandle, lískové ořechy, vlašské ořechy, kešu ořechy, pekanové ořechy, para ořechy, pistácie, makadamie a výrobky z nich
- 9 CELER**
a výrobky z něj
- 10 HOŘČICE**
a výrobky z ní
- 11 SEZAMOVÁ SEMENA (SEZAM)**
a výrobky z nich
- 12 OXID SIŘIČITÝ A SIŘIČITANY**
v koncentracích vyšších 10 mg, m/kg, l, vyjádřeno SO₂
- 13 VLČÍ BOB (LUPINA)**
a výrobky z něj
- 14 MĚKKÝŠI**
a výrobky z nich

Ahoj, naši milí čtenáři,

zdravíme Vás z redakce. Nejdříve se omlouváme všem, kteří nám dodali své články, ale my jsme je nemohli v tomto čísle uveřejnit, protože se už nevešly. Budou hned v dalším, vánočním čísle. To vyjde za dva týdny, takže se ho do vánočních prázdnin dočkáte.

redakce

NENECHTE SI UJÍT:

Srdečně vás zveme na

Vánoční koncert

Duo Resonans

Aleš Křivský - viola

Josef Ulrich - kytara

Evangelický kostel

Proseč

21. prosince 2014 v 16:00

Vstupné dobrovolné

